

15.02.2023

Група №14

Урок 60

Тема уроку: єдність краси природи і мистецтва, образотворчі засоби в поезії М. Вороного — «Блакитна Панна». Жіночий образ як сюжетний центр символістського твору — «Інфанта». Мотив самотності людини.

Мета уроку: навчити здобувачів освіти розпізнати художні ознаки символізму у творі «Блакитна Панна» М. Вороного; охарактеризувати тематику і проблематику, визначити жанрові й ритмомелодичні особливості поезії; пояснити смислово й настроєву значущість зорових, кольорових, тактильних образів.

Матеріали до уроку:

1. Опрацюйте ст. 234-238 у базовому підручнику: Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2018. – 256 с.

2. Перегляньте відео до уроку на YouTube:

[https://www.youtube.com/watch?v=9IaoMceVLGU&ab_channel=«Блакитна Панна»](https://www.youtube.com/watch?v=9IaoMceVLGU&ab_channel=«Блакитна%20Панна») https://www.youtube.com/watch?v=9BTPWpaWcBQ&ab_channel=«Інфанта»

3. Законспекуйте матеріал до уроку в робочому зошиті (ОСНОВНЕ):

Теорія літератури

Паспорт твору М. Вороний «Блакитна Панна» (ЗНО)

Історія написання:

У ХІХ столітті зросло напруження в суспільному, політичному житті. Митці-модерністи намагаються осмислити епоху шляхом пізнання метафізичних (духовних) процесів і зламів, що спричиняють появу хаосу.

М. Вороний у пошуках вічних цінностей, однією з яких є мистецтво, народжене з гармонії краси.

Рік створення 1912.

Напрямок модернізм.

Течія символізм.

Збірка «Гротески».

Рід лірика.

Жанр ліричний вірш.

Вид лірики: інтимно-пейзажна лірика (весняні настрої).

Тема: гармонія природи й мистецтва.

Ідея: звеличення краси й природи; возвеличення природи, життя як джерела творчої енергії .

Мотиви: «краса природи»; «гармонія»; «буяння життя»; «джерела творчості».

Провідний мотив: возвеличення краси природи та єдність її з мистецтвом.

Образи люди: ліричний герой – митець; природа: Блакитна ПаннаВесна; хмари, гори, гай, луки, поля, земля, пелюстки, роса, квітки; предметів і явищ: крила, шати, серпанки, блавати, усміх, блакить, «Осанна!», мрія сну, врода, чистота, душі, сяйво мрій, арабески, камеї, фрески, пісні, гротески.

Символічні образи: Блакитна Панна (символ життя, весни, божественної присутності, краси й гармонії); блакить (символ джерела духу); «Осанна!» (символ вітання бога) та ін.

Композиція (зміст):

(I октава) має крилами усміхнена примарами хмар Весна –

(II октава) Весна – Блакитна Панна з'являється, їй хвала –

(III октава) опис краси Панни –

(IV октава) у душі ліричного героя радість.

Система віршування: силабо-тонічна.

Віршовий розмір: нерівностопний хорей.

Строфа восьмивірш (октава).

Римування паралельне й перехресне (ааббвгвг) .

Художні засоби виразності: епітет, символ, персоніфікація, метафора, порівняння, інверсія, повтор, окличні речення.

Новаторство розширення музичних можливостей українського вірша. «Я писав не так од образу, як од звуку», – зазначав М. Вороний.

Джерело поезії: мелос, мелодія. Звук для символістів – понад усе.

Специфічне рядки у строфах ніби сходинок, по яких скрапує навесні талий сніг під грою сонячного проміння. Особливий темпоритм.

Значення в літературі:

Твір – яскравий приклад символізму в українській літературі. Автор поєднав постійні епітети, характерні для фольклору, з урочистою біблійною лексикою, метафорами й мистецькими термінами.

Додатково твір перегукується з віршем П.Тичини «Арфами, арфами...».

4. Дайте відповіді на запитання в робочому зошиті.

1. Які жанрові особливості поезії «Блакитна Панна»?
2. За допомогою яких прийомів досягається музикальність вірша?
3. Який настрій прагне передати М. Вороний віршем «Блакитна Панна»?
4. Які засоби символістського та неоромантичного зображення характерні для поезії «Блакитна Панна»?
5. У робочому зошиті проаналізуйте вірш «Інфанта» М. Вороного.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту tanita.yar2018@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.